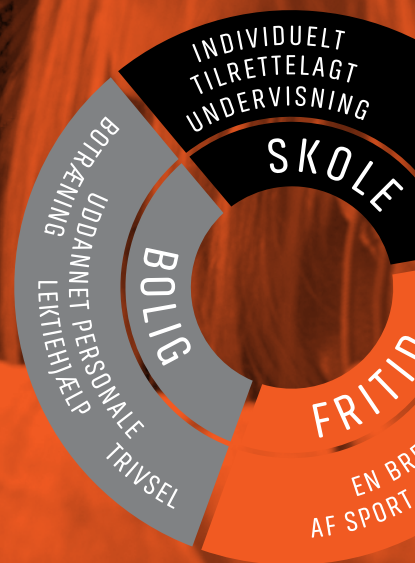

Et sammendrag af:

Undersøgelsen »Anbragt på en kostskole. Hvordan klarer unge, der er anbragt på en kostskole, sig efter endt grundskole, sammenlignet med unge i andre anbringelsestyper?«

VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Sammendraget af undersøgelsen er udarbejdet af [Kostskoler.dk](https://kostskoler.dk)

Brug kostskolerne som anbringelsessted

Vi ved, at det virker for børn og unge at være anbragt på en af vores kostskoler. De får en 9.-10. klasses afgangsprøve, og de kommer videre i deres liv med uddannelse og job. Derfor har vi med bekymring noteret os, at kommunerne bruger os mindre og mindre, og at mange knapt kender os som en ligeværdig del af anbringelsesviften.

Vi bad VIVE stå for en undersøgelse

Det var årsagen til, at vi bad VIVE - Det nationale Forsknings- og analysecenter for velfærd om at lave en undersøgelse for os. Vi ville have svar på spørgsmålet: Hvordan klarer unge, der har været anbragt på en af vores syv kostskoler, sig, sammenlignet med unge i familiepleje eller fra en døgninstitution/socialpædagogisk opholdssted?

VIVE definerede en række udfaldsmål ift. selvforsørgelse og uddannelse, og seniorforsker på VIVE Mette Lausten, der stod for undersøgelsen, 'matchede' unge fra kostskolerne med unge fra de øvrige to kategorier, så de i så høj grad som muligt på baggrund af registerdata mindede om hinanden.

Kostskoleelever klarer sig lige så godt eller bedre

Svaret foreligger nu. Unge, tidligere kostskoleanbragte klarer sig lige så godt eller lidt bedre end tidligere familieplejeanbragte - afhængigt af man ser på selvforsørgelse eller uddannelse. Samtidig klarer de sig signifikant bedre på alle udfaldsmål ift. unge, tidligere institutionsanbragte. Dyk selv ned i resultaterne på de følgende sider.

Vores budskab til kommunerne er derfor meget enkelt: Brug os! Og brug os især, når I er usikre på, om en familieplejeanbringelse holder på den lange bane. Når I tænker, at barnet/den unge/forældrene vil have mere glæde af det fællesskab og det fokus på skolegang, der ligger i en kostskoleanbringelse.

Venlig hilsen

Bogø
Kostskole

Esrum Kost-
og friskole

Kostskolen i
Sønderjylland

Ringø Kost-
og Realskole

Skolen på
Slotsvænget

Stenhus
Kostskole

Fire ting, man skal vide om VIVE-undersøgelsen

Hvad var VIVE's overordnede mål?

Målet var at se på, om der er en målbar forskel på, hvordan unge, der har været anbragt på kostskole, klarer sig ift. til uddannelse og selvforsørgelse sammenlignet med unge i andre anbringelsestyper.

Hvad undersøgte VIVE?

- a) Er den unge i gang med en uddannelse efter afslutning af grundskolen?
- b) Er den unge selvforsørgende efter afslutning af grundskolen?

Og VIVE splittede det op i:

- a) I 1. til 5. år efter endt grundskole.
- b) I minimum 3 ud af 5 år efter endt grundskole.
- c) Som 25-årig.

Hvordan sørgede VIVE for ikke at sammenligne æbler med pærer?

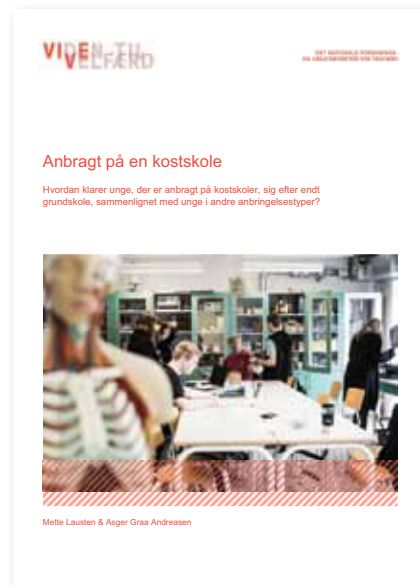
VIVE har udvalgt tidligere familiepleje- og institutionsanbragte, der ligner de tidligere kostelever på en række registrérbare forhold. Fx psykiatriske diagnoser, forebyggende foranstaltninger inden 11 år og karakteristika hos forældre: Økonomi, samlivsforhold, psykiatriske diagnoser og straffelovs-overtrædelser.

Ikke registrérbare forhold som fx adfærd og misbrugsproblemer mm. var det ikke muligt at inddrage.

Hvor mange er med i undersøgelsen?

Alle 499 unge mellem 11 og 18 år, der fra 2005 til 2017 var anbragt på en kostskole efter servicelovens § 52, stk. 3 nr. 7, er med i undersøgelsen. De er matchet med et tilsvarende antal tidligere institutions-anbragte og familieplejeanbragte unge.

Hele undersøgelsen ligger på: www.vive.dk og på www.kostskoler.dk/#VIVEundersoeelsen

VIVE's resultat om unge, tidligere anbragte og deres evne til at tage en uddannelse

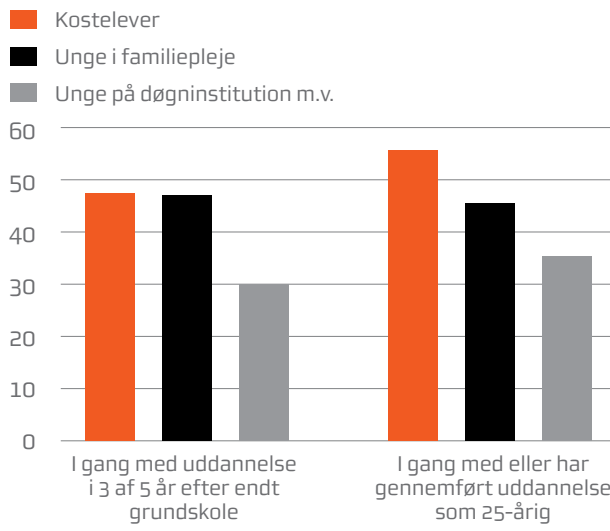
Andel unge, der er i gang med uddannelse efter endt grundskole. Vist for anbragte på kostskole, anbragte på døgninstitution eller socialpædagogisk opholdssted og anbragte i familiepleje. Procent og procentpoint.

	Anbragte kostelever	Unge i familiepleje	Effektstørrelsen	Unge på institution mm.	Effektstørrelsen
I gang med uddannelse i minimum 3 af 5 år efter endt grundskole	47,6	47,1	0,6	30,2	17,4
I gang med eller har gennemført uddannelse som 25-årig	55,9	45,8	10,1	35,5	20,4

Kilde: Beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata.

Andel unge, der er i gang med en uddannelse i minimum 3 ud af de første 5 år efter endt grundskole, og som 25-årig. Opdelt på de 3 analysegrupper. Procent.

Kilde: Beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata.

Tidligere kostelever klarer sig godt ift. **uddannelse**

I gang med uddannelse i minimum tre ud af fem år efter grundskolen

Når VIVE sammenligner, hvor mange af de unge tidligere anbragte, der er i gang med en uddannelse i mindst tre ud af fem år efter endt grundskole, finder man, at det er 47,6 pct. af de tidligere kostskoleelever, 47,1 pct. af de tidligere familieplejeanbragte og 30,2 pct. af unge, der har været anbragt på institution eller opholdssted.

Det betyder, at der ikke er nogen signifikant forskel på tidligere kostskoleelever og tidligere familieplejeanbragte. Til gengæld er der en signifikant og meget stor forskel, når man sammenligner de tidligere institutionsanbragte med unge fra de to andre anbringelsestyper. Hele 17,4 procentpoint flere tidligere kostskoleelever er i gang med en uddannelse minimum tre ud af fem år efter endt grundskole sammenlignet med tidligere institutionsanbragte.

I gang med eller gennemført uddannelse som 25-årig

I denne del af undersøgelsen skiller de tidligere kostskoleelever sig klart ud fra de to andre anbringelsestyper. 55,9 pct. tidligere kostskoleelever er enten i gang med eller har gennemført uddannelse som 25-årig. Sammenlignet med 45,8 pct. familieplejeanbragte og 35,5 pct. institutionsanbragte.

I runde tal altså 56 - 46 - 36!

Hvad er uddannelse?

I denne sammenhæng har VIVE defineret uddannelse som alle typer af uddannelse, man kan påbegynde efter endt grundskole, dvs. alle former for ungdoms-, erhvervs- og videregående uddannelser.

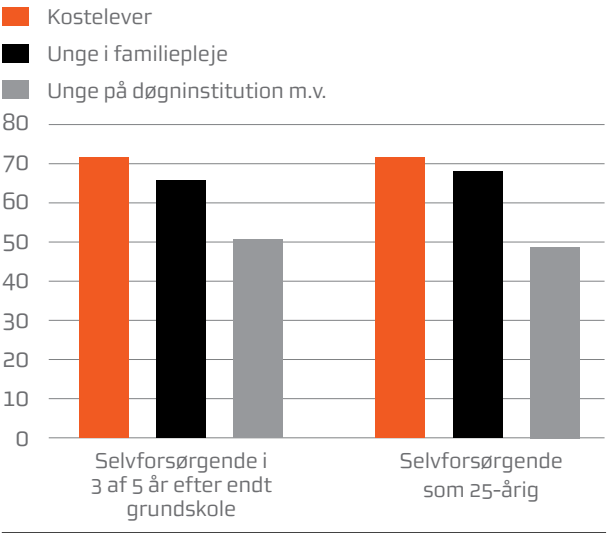
VIVE's resultat om unge, tidligere anbragte og deres evne til **selvforsørgelse**

Andel unge, der er selvforsørgende efter endt grundskole. Vist for anbragte på kosteskole, anbragte på døgninstitution eller socialpædagogisk opholdssted og anbragte i familiepleje. Procent og procentpoint.

Selvforsørgende:	Anbragte kostelever	Unge i familiepleje	Effektstørrelsen	Unge på institution mm.	Effektstørrelsen
I minimum 3 af 5 år efter endt grundskole	73,0	66,2	6,8	51,3	21,7
Som 25-årig	72,2	68,5	3,7	49,5	22,7

Kilde: Beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata.

Andel unge, der er selvforsørgende i minimum 3 ud af de første 5 år efter endt grundskole, og som 25-årig. Opdelt på de 3 analysegrupper. Procent.

Kilde: Beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata.

Tidligere kostelever klarer sig også godt ift. **selvforsørgelse**

Selvforsørgende i minimum tre ud af fem år efter grundskolen

Når VIVE sammenligner, hvor mange af de unge, tidligere anbragte, der er selvforsørgende i mindst tre ud af fem år efter endt grundskole, finder man, at det er 73 pct. af de tidligere kostskoleelever, 66,2 pct. af de tidligere familieplejeanbragte og 51,3 pct. af unge, der har været anbragt på institution eller opholdssted.

Det betyder, at der er signifikante forskelle mellem de tidligere kostelever og både de familieplejeanbragte og de institutionsanbragte. Størst er forskellen, når man sammenligner de tidligere institutionsanbragte med kostskoleeleverne - hele 21,7 procentpoint. Mindst er den i sammenligningen mellem kostskolerne og familieplejen - 6,8 procentpoint.

Selvforsørgende som 25-årig

I denne del af undersøgelsen er der ingen forskelle mellem de tidligere kostskoleelever og de familieplejeanbragte - ihvertfald ikke signifikante. 72,2 pct. af de tidligere kostskoleanbragte er selvforsørgende som 25-årige mod 68,5 pct. af de tidligere familieplejeanbragte. Forskellen er stor, når man ser på de unge, der tidligere har været på døgninstitution eller opholdssted - her er kun 49,5 pct. selvforsørgende som 25-årige.

Hvad er selvforsørgelse?

En person defineres i VIVE's undersøgelse som selvforsørgende, hvis størstedelen af personens forsørgelsesgrundlag i et kalenderår stammer fra enten lønindkomst, arbejdsløshedsdagpenge eller SU og ikke fra passive, offentlige ydelser.

Uddrag af interview med seniorforsker i VIVE Mette Lausten, der har stået for undersøgelsen:

“

Kommunerne vil gerne bruge familiepleje. Men måske skal de tænke kostskoler som et reelt alternativ til nogle unge. For eksempel dér, hvor mavefornemmelsen hos de anbringende sagsbehandlere siger dem, at en familieplejeanbringelse ikke kommer til at fungere på den lange bane.

“

Forskellen på fx familiepleje og kostskoler er, at på en kostskole skal den unge ikke vænne sig til relationen til en ny familie. I familiepleje skal man så at sige arbejde med, at det er nogle andre, der skal være min far og mor ved spisebordet. På en kostskole derimod skal man lære at være sammen med andre unge, fungere i en gruppe og gå i skole sammen med de andre. For nogle unge vil det være lettere.

“

Min erfaring siger mig, at der er en rigtig stor sammenhæng mellem det, man kan se i registrene, og det man ikke kan se. Når en ung er meget udsat på de registrerbare data, er han eller hun det også på de subjektive. Så når jeg matcher de tidligere kostskoleelever med andre anbragte med samme registrerbare data, så tør jeg godt tro på, at der ikke er væsentlige forskelle mellem dem.

Hele interviewet med seniorforsker på VIVE Mette Lausten kan læses på:

www.kostskoler.dk/#VIVEundersogelsen

